

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő 1915 u

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: Közélelmezési problémák.

Forrás:

Az Újság

Bp.

1915 X. 30

Közélelmezési problémák.

— A tizes bizottság ülése. —

(Saját tudósítónktól.)

Ma ismét a tej, vaj volt a tanácskozás fő témája. A tejjegyek milyensége s elosztása körül folyt a hosszas megbeszélés minden tanácskozási rend nélkül. A legfontosabb határozat az volt, hogy a megsavanyodott tejet a város dolgoztatja fel vajjára s a vajat olyan alacsony áron veszi át, hogy a tejkereskedő a jó tejet fel ne dolgozhassa vajjára. A tejkereskedők vajat egyáltalán nem fognak árúsítani.

A rizsre nézve az ügyosztály azt javasolta, hogy azt jegyek ellenében árúsítsák a fűszerkereskedők révén. Vázsonyi ezt ellenezte s csak azt volt hajlandó akceptálni, hogy a gyermekes családok számára rizsszelvényeket adjanak ki. A többi rizst szabadon árúsítsák. Ezt hevesen elleneztek Glücksthal Samu, Springer Ferencz és Platthy György. Ezt az ügyet zárt ülésben intézték el s az ügyosztályi javaslatot fogadták el.

A babra nézve javasolták, hogy azt a kétszáz kocsis babot, a mit a főváros beszerzett, a fűszerezés útján bocsássák rendelkezésre. E tárgyban ezúttal még határozatot nem hoztak.

Az ülés lefolyásáról a következő részletes tudósítást adjuk:

(A tej.)

Az ülés megnyitása után Folkusházy Lajos tanácsos bejelentette, hogy a tejigazolványt két szelvényre osztják fel. Az egyik a rendelést

tartalmazza, a másik pedig a rendelés elfogadását. Ennek az az előnye, hogy az árus tájékozódik arról, hogy mennyi tejről kell gondoskodnia.

Bárczy polgármester megjegyezte, hogy a főcél az, hogy minden utalványt beváltsanak. Azt akarják, hogy minél kisebb rázkódtatásnak tegyék ki a mai rendszert. Talán meg lehetne tenni, hogy a mennyiséget korlátozzák és a gyermekek-nél a korosztályt leszállítsák. Különben sem hiszi, hogy a most forgalomban levő tej valami nagy haszonnal lenne az egészségre.

Glücksthal Samu dr. szerint a tejhamisítók ellen energikusabban kell eljárni. Át kellene adni a tejminták vételének jogát a rendőrségnek.

Serbán János miniszteri tanácsos kijelenti, hogy a földművelésügyi minisztérium már tervbe vette, hogy a rendőrséget felhatalmazza mintavételre, de az az aggodalma volt, hogy ezzel a főváros autonóm jogkörét megsérti. Ha a város átír a minisztériumhoz, akkor semmi akadálya sem lesz az új rendelkezésnek. Ha a rendőrség állandóan szed mintát, akkor véleménye szerint vége lesz a tejhamisításnak.

Németh Imre: De akkor tej sem lesz!

Markovics Incze főkapitány-helyettes kijelenti, hogy a rendőrségnek előbb számot kell vetnie azzal, hogy tud-e elég embert adni. A mai emberhiány mellett nem kis dolog tizenkét-tizenöt embert erre kijelölni.

Bárczy polgármester szerint a tejhamisítás dolgában gondos és sürgős intézkedésekre van szükség. Lehetően a jövő ülésen tárgyalják ezt az ügyet. Az alpolgármester és a tanácsos hallgassák meg a szakértőket, s ha az ügyosztálynak más dolga volna, szívesen tárgyalná ő maga is.

Folkusházy tanácsos a tejszinre vonatkozóan azt ajánlja, hogy a cukrászoknak se engedjék meg

a tejszin használatát. A bizottság több tagjának felszólalása után ehhez hozzá is járultak. Ugyancsak Folkusházy tanácsos terjesztette elő a kávémérőknek azt a kérelmét, hogy ők ezentúl is negyven fillérért vehessék a tejet a nagykereskedőtől, épp úgy mint a kávéesok. Bódy Tivadar dr. alpolgármester hozzátette, hogy a tejkereskedőknek ugyancsak ez a kérelmük. Vázsonyi Vilmos meg akarja állapítani, hogy a kávémérők a tejkereskedők befolyása alatt most azt kérik, hogy 36 fillér helyett 40 fillért fizessenek a tejért. A maximum ár megállapításánál hibázták el a dolgot, mert a kávémérőt vizsontörésitónak kellett volna tekinteni és nem fogyasztónak. Most aztán a tejkereskedők a szerzett jogok alapjára helyezkednek s maguk előtt kergetik a kávémérőket, hogy menjenek és kérjék azt, hogy ők többet fizethessenek. Az egész ügyből azt a konkluziót vonhatja le, hogy a tej-kérdés szabályozása nem lesz más, mint egy kézben. Megállapítja, hogy ezt a határozatot nem szabad akaratukból hozzák, hanem presszióra. Tudja ennek a határozatnak helytelenségét és immoralitását, de a presszió alatt hozzájárul.

Kiszely Gyula miniszteri tanácsos azt kérdezi, hogy a tejfölhozatalt nem lehetne-e mentesíteni ezektől a befolyásoktól. Azt hiszi, hogy a belügyi kormány ebben segítségére volna a fővárosnak. Vázsonyi szerint ismerik a helyeket, a honnan a tej jön, ismerik a szerződéseket is, a leggyorsabb dolog tehát, lefoglalni a tejszerződéseket.

(A vaj.)

Folkusházy tanácsos ismerteti a bizottság korábbi határozatát, a mely a vajgyártás eltiltásáról szól. Azt hiszi, az volna a leghelyesebb, ha azoknak, a kik eddig is iparszerűen foglalkoztak

vajkészítéssel, ezután is megengednek a vajkészítést, de kontingentálva az előző hónap mennyiségének kétharmadrészére. *Vázsonyi*-nak az a kifogása, hogy ezt nem lehet ellenőrizni. *Ehrlich* G. Gusztáv megjegyzi, hogy budapesti emberek már a környékre mennek s ott gyártják a vaját.

Serbán János miniszteri tanácsos szerint vajkészítéssel Budapesten iparszerűleg nem foglalkozik senki. Régebben a Hungária Részvénytársaság foglalkozott ezzel, de ez megszűnt.

Több felszólalás után elhatározták, hogy a megsavanyodott tejből csakis a főváros készíthet vaját bármely tejkereskedő révén a mai árnál jelentékenyen alacsonyabb áron azért, hogy ki ne fizetődjék az édes tejből való vajgyártás. A tejjre vonatkozóan az határozta a bizottság, hogy a tejigazolványokat egyelőre csak a két éven aluli gyermekekre vonatkozóan lépteti életbe, november elseje után pedig a statisztikai hivattal új gyermekszámlálást rendeztet, mert elővételi jogot csak öt esztendőn alul lévő gyermekeknek fognak adni.

(A rizs.)

Folkusházy tanácsos előterjesztette, hogy a fővárosnak 125 vagon rizse van. Hogy ez a közönséghez jusson, azt tervezték, hogy csakis a gyermekes családoknak adnak, még pedig utalvány útján. Az utalványokat a lisztbizottságoknál lehetne átvenni s minden család havonként két kilót kapna öt hónapig. Körülbelül 90.000 család részesülne így a városi rizsben. A rizst a fűszerkereskedők szolgáltatnák ki az utalvány ellenében. Hosszabb vita után, a melyben *Vázsonyi Vilmos*, *Glücksthal Samu*, *Platthy György*, *Springer Ferencz* és *Bárczy* polgármester vettek részt, azt határozták, hogy a rizskészletet négy hónap alatt fogják kiosztani utalványok alapján. A gyermekes családoknak minden hónap tizedikéig elővásárló joguk van a rizsre. A rizs utalványozása december elsején kezdődik.

(A bab.)

A babra vonatkozóan azt határozta a bizottság, hogy a fűszerkereskedők útján fogja elárulítani. Babból 200 vagon készlete van a fővárosnak.

(A zárt ülés.)

A bizottság félnyolcz óra után zárt ülést tartott, a melyen a rizsre vonatkozó határozatát megváltoztatta. Kimondották, hogy *rizsutalványokat* fognak kiadni minden budapesti lakos részére, de plakátokon fogják felhívni a közönséget arra, hogy a jobbmóduak hagyják ezt a rizst a szegényebb lakosság számára.